

יום א', ב' ב תשס"ה (13 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

עקרונות לוח השנה הקראי – [המשך המאמר מיום ה']
לוח זה נוהג לפי העקרונות התנ"כיים המקוריים הקדומים של הלוח העברי, ובפועל הוא שונה מהלוח העברי הרבני של ימינו, כך שלא מן הנמנע שלעיתים התאריכים בשני לוחות אלה אינם חופפים.
לעומת היהודים [הרבניים], היהודים הקראים אינם מקבלים החלטות רבניות אלו, משום שאז החגים והמועדים לא נופלים בתאריכים בהם הם צריכים להיות. לפי שיטתם יש לדבוק בעקרון ראיית הירח ולקדש ראשי חודשים לפי אפשרות ראיית הירח, כלומר **ראש החודש חייב לפול בתאריך בו אמור להראות הירח**. כל חודש בשנה יכול להיות חסר (בן 29 ימים) או מלא (בן 30 ימים), לפי מולד הירח הבא. כיום, בעקבות ההתפתחות הטכנולוגית וההתקדמות העצומה בידע האסטרונומי שבידינו, מתאפשר לחזות מראש מתי יהיה מולד הירח ומתי הוא יראה לראשונה. אם כך, הלוח העברי הקראי הוא לוח עברי שבו אמורים ראשי החודשים ליפול **בדיוק בתאריך של מולד הירח**, ולכן התאריכים בלוח העברי הרבני ובלוח העברי הקראי לא תמיד חופפים. לוח השנה הקראי מוכן כיום בידי בית הדין של הקראים בישראל בסיוע אנשי מדע. בשל הצורך של הקראים להזדקק לתצפיות מדעיות עדכניות עלולות ליפול שגיאות בלוחות שלהם שתוכננו מראש. כך אירע בשנת 1990 (תשנ"א), אז נתברר לבית הדין הקראי שעליו להכריז מחדש על לוח השנה. בעקבות אירוע זה גובשו עקרונות חדשים להכנת הלוח באופן שיבטיח שיחזה נכון את המולד.
יש שמות מספריים כמו 'החודש הראשון' ו'החודש השביעי', החל מהחודש הראשון הוא חודש ניסן **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁוֹן הָאֶשְׁתִּי רֵאשׁוֹן הָאֶשְׁתִּי הָאֶשְׁתִּי"** [שמות י"ב 2]. כיום נוהגים הקראים להשתמש גם בשמות החודשים של לוח השנה הרבני שמקורם בבבל.

עיבור השנה

בניגוד ללוח המוסלמי, הלוח העברי אינו מבוסס רק על 'החודש הירחי', אלא גם על שנת השמש. בצאתם מארץ מצרים ציווה אלוהים על בני ישראל לשמור על חודש האביב, כלומר לדאוג לכך שהחודש הראשון (חודש ניסן) יפול תמיד באביב: **"שְׁמֹר, אֶת-חֹדֶשׁ הָאָבִיב, וְעִשִּׂיתָ פֶּסַח לַה' אֱלֹהֶיךָ כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרָיִם -- לַיְלָה."** [דברים ט"ז 1]. הבעיה היא ש-12 חודשי ירח עבריים קצרים בכ-11 יום מאורכה של שנת השמש. כדי למנוע פיגור הולך ומתמשך של השנה העברית ביחס למחזור השמש, שיגרום לכך שחג הפסח ינדוד לכיוון החורף ולא יפול באביב - מעברים את השנה. עיבור השנה הוא הוספת חודש נוסף לשנה כך שבמקום שיהיו בה 12 חודשים כמו בשנה רגילה יהיו בשנה מעוברת 13 חודשים. בזמן המקרא עיברו את השנים לפי עקרון 'מציאת האביב בארץ-ישראל'. פרוש המילה 'אביב' הוא מצב מסויים של הבשלת השעורה: **"וְהַפִּשְׁתָּה וְהַשְׁעֵרָה, נִפְתָּה כִּי הַשְׁעֵרָה אָבִיב וְהַפִּשְׁתָּה גִבְעָלָה."** [שמות ט' 31]. הגעת האביב נקבעה לפי מידת הבשלת השעורה בארץ-ישראל [בין היתר. מג]. אם לא הגיע האביב בחודש ה-12

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום א', ב' ב
תשס"ה (13 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הוא חודש אדר, אז היו מעברים את השנה - כלומר מוסיפים חודש נוסף בסופה - אדר ב'.
כך נדחה למעשה חג הפסח בחודש, ונפל באביב.
[ההשלמה, בע"ה, מחר...]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל